

KOMPETENSBEKRIVNING FÖR ARBETE MED AMNING FÖR EN ORGANISATION SOM STÖDER OCH MÖJLIGGÖR AMNING

Inkluderar både formell och reell kompetens som främjar standardisering av vårdförlopp för en jämlik och effektiv vård av god kvalitet.

Grundläggande Amningskompetens i vårdkedjan

Kunskap och förståelse om:

- grundläggande kunskaper för att upprätthålla helamning fram till 6 månader och fortsatt delamning till 2 år.
- bröstens anatomi, fysiologi
- amningen/bröstmjölken hälsovinster för föräldern, barnet och samhället på kort och lång sikt
- effekter av information och reflektion om amning under graviditeten
- effekter av oavbruten säker-hud mot-hudkontakt samt amning inom första timmarna efter förlossningen
- det nyfödda barnets 9 instinktiva utvecklingsstadier samt beteende och amningsfrekvens första dygnet
- hur amningsstatus och hur en amningsobservation utförs
- hur användning av dinapp, flaskor och nappar kan störa amningen och mjölkproduktionen
- initiala amningsproblem och bröstkomplikationer och om hur de förebyggs och behandlas
- hur man genom information/kunskap kan, stärka tillit till amning och mjölkproduktion och därigenom förebygga introduktion av formula utan medicinsk ordination
- hur man kan initiera och upprätthålla en mjölkproduktion när barnet är ordinerad formula för att underlätta övergång till helamning
- hur man kan upprätthålla amning vid återgång till arbete/studier
- hur effektiv information ges via dialog och hur delaktigheten hos föräldrarna kan ökas
- hur socio-kulturella, psykologiska och biologiska faktorer påverkar amning (grundkunskap)

Färdighet och förmåga

- Kännedom och följsamhet till:

- WHO/UNICEF tio Steg för att skydda främja och stödja amning
- Lokala amningsstrategier (ex. Amningsstrategi för vårdkedjan Region Sthlm).
- Vårdprogram för bröstkomplikationer i samband med amning Region Sthlm

- Kunna bedöma och hänvisa vidare vid behov av ex annan expertis

- Hålla sig uppdaterad med aktuell forskning inom amningsområdet ex seminarier, litteratur

Förhållningsätt och värderingsförmåga

- Använda ett professionellt bemötande och förhållningsätt samt arbeta evidensbaserat enl dokument ovan

- Inte ha bindningar till andra parter som kan leda till intressekonflikter

- Vara följsam och förtrogen med WHO koden och SOSFS 2008:3-3

-Kommunicera och samarbeta med andra aktörer genom hela vårdkedjan

Klinisk specialistkunskap i amning för ex arbete på Amningsmottagning

Kunskap, färdighet och förmåga, förhållningsätt och värderingsförmåga enligt ovan samt:

- Kunskap om hur kvinnans hälsoanamnes, obstetriska status/anamnes och livssituation påverkar amning.
- Fördjupad kunskap om:
  - det nyfödda fullgångna barnet och det för tidigt födda barnets utveckling och beteende
  - anknytningsprocessen

- orsaker till och handläggning av bröstkomplikationer under hela laktationsperioden
- amning för barn med speciella behov ex LKG
- oralmotorisk bedömning
- Förberedande samtal under graviditeten ex vid amningsrädsla, oro, ambivalens och tidigare upplevelse av amningstrauma

Utbildning

- Bred klinisk erfarenhet amningsrådgivning, minst 5 år
- Specifik amningsutbildning på Högskolenivå 7,5 högskolepoäng och/eller Laktationskonsultutbildning, IBCLC (International Board Certified Lactation Consultant)
<https://i7lp.integral7.com/durango/do/login?ownername=iblce>
<https://iblce.org/step-1-prepare-for-ibclc-certification/>
<https://iblce.org/wp-content/uploads/2018/12/clinical-competencies-2018.pdf>

Färdighet och förmåga

- Vara följsam i sin profession att möta patienter/familjer med amningsproblem och bröstkomplikationer
- Hålla sig uppdaterad med aktuell forskning inom amningsområdet samt följa gällande författningar och riktlinjer
- Kunna identifiera och bedöma, åtgärda och följa upp barnets tillväxt och välbefinnande.
- Väl förtrogen och arbetar efter rekommendationer i AMSAKs Regionala Vårdprogram Bröstkomplikationer i samband med amning
- Undervisa och handleda kollegor
- Arbeta aktivt i förbättringsarbete efter verksamhetens värdegrund och mål
- Ansvara för uppföljning av Amningsmottagningens verksamhet.
- Dokumentera efter mottagningens mall

Specialistkompetens i Amning

Kunskap, färdighet och förmåga, förhållningsätt och värderingsförmåga enligt ovan samt:

- Fördjupad kunskap om socio-kulturella, psykologiska och biologiska faktorer som påverkar amning
- Kunskap och erfarenhet av undervisning och utvecklingsarbete inom amningsområdet

Färdighet och förmåga

- Kunskap om samtalsmetodik, t.ex. Motiverande samtal
- Utarbeta patientinformation, riktlinjer och mål för amning
- Var rådgivande för personal i patientärenden angående amning
- Medverka i frågor med fokus på kopplingen mellan forskning och klinisk praxis
- Förmåga att sprida kunskap om amning på regional och nationell nivå

Förhållningsätt och värderingsförmåga

- Arbeta aktivt i förbättringsarbeten och i enlighet med verksamhetens värdegrund och mål

Källor

- Förtydligande och stöd vid skattning och bedömning av kompetensnivå. Koll - Stockholms läns landstings kompetens planeringsmodell tillhörande IT stöd Pro Kompetens.
- Specialistsjuksköterskor och barnmorskor. För verksamheten med krav på specialistutbildning. Kompetensstege 4-7. Stockholms läns landsting 2017.
- Kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska. Svenska Barnmorskeförbundet 2018.
- Building Healthcare Professional Skills to Support Breastfeeding. Achieving Health Equity: Providing Skilled Breastfeeding Support Universally. L M. Grummer-Strawn. 2020.
- American Academy of Nursing on Policy Core competencies in human milk and breastfeeding: Policy and practice implications for nurses Diane L. Spatz, 2014.

Kompetensbeskrivningen har delgivits Human Resources avdelningen på Södersjukhuset i mötet om ProCompetens

Kompetensbeskrivningen är utarbetat av en arbetsgrupp i AMSAK, AMningsSAKunniga i Region Stockholm i samarbete med en grupp deltagare från AMNIS, Amningsnätverk i Sverige 20-04-27.